

DELSBOBRÖLLOP

I MALMKÖPING.

Södermanlands Läns Tidning 14.6.38

Ett intressant inslag i Södermanlands spelmansförbunds stämma under midsommarhelgen.

F. d. skådespelerskan Anna-Greta Härdelin i Delsbo kommer att delta i Södermanlands spelmansförbunds stämma i Malmköping under midsommarhelgen och med en trupp på 30 personer visa, hur det gick till vid ett Delsbobröllop förr i tiden från den stund brudföljet anländer från kyrkan. Hon berättar därom följande:

Brud och brudgum redo till och från kyrkan med spelmän som förridare. Vid bröllopgården var kyrkkaffet uppdukat när gästerna kommo till gården. Efter en rundlig tid att hälsa och bekanta sig dukades bröllopsmiddagen. Vid placeringen skulle prästen sitta till höger om bruden, brudgummen skulle ha prästfrun eller annan lämplig kvinnlig till vänster. Under middagen kommo s. k. knutare, de, som ej voro inbjudna men ändå ville se på ståten, namnet kom utav att de sprang kring knutarna. De voro oförargliga men ganska närgångna och måste då och då schasas undan. (Dessa roller åtaga sig pojkar i min skara.) Vid middagens slut pålyser prästen eller ställföreträdaren brudgåvornas framlämnande.

Efter betydenhet komma gästerna fram och lämna sina gåvor, för varje gåva nämnes givarens namn, som upptecknas. De pengar, som lämnades, räknades tillsammans och tillkännagav prästen resultatet. Under middagen spela spelmännen litet emellan för olika rätter o. s. v. samt därefter den s. k. Ringlåten (kronan dansas av bruden).

Ringlåten är en mycket gammal bröllopsceremoni, vilken säkerligen går flera hundra år tillbaka. Den upptecknades för 50 år sedan i Delsbo. Det är en gammal förnämlig ringdans, sammanfogad med korta polskor och senast bruklig i Delsbo.

Inom parentes må nämnas att vår brudgums hatt och rock är 100 år gammal och att brudens klänning är så gammal att den börjar grönska. Jag kommer att berätta om dansens betydelse eftersom turerna dansas.

Sedan käringarna dragit bruden med i sitt lag fortsattes dansen av ungdomen. Detta var i all korthet litet om bröllopet.

Jag kommer med min Delsbotrupp (c:a 30 personer). Det är nu 14 somrar som jag kamperat med den. Vi ha rest genom hela Sverige och uppträtt på en massa platser.

Musiken till ringlåten är mycket gammal och vacker. Den är synnerligen svårspelad, och spelmännen kunna vanligen inte spela den. Därför har jag två yngre spelmän härifrån, som nu gått ett par år på akademien i Stockholm, den ena av dem är f. ö. sonson till gamla spelman Lapp-Nils, som så mycket omtalats. Pojken är ett geni. Bland övriga spelmän, som komma till Malmköping, kan jag nämna Lars Fredriksson och Erik Löf från Vallsta, Jonas Persson och Bengsman från Ljusdal, Lars Erik Forslin, Borgsjö, vidare övre Norrlands skickligaste spelman länsspelman Burman fr. Hundsjön intill polcirkeln. Burman har erövat en massa första pris vid spelmansstämmor och fick bl. a. i Boden en guldfiol i pris. Den mycket omtalade riksspelman Spik från Norrland kommer också, vidare Viktor Öst från Tallåsen, som ju är välbekant genom sina

utmärkta kompositioner. De flesta av spelmännen äro f. ö. kompositörer och ha bl. a. av professor Sven Kjellström fått de amplaste lovord för sina låtar. Spelmännen bli ett 20-tal, givetvis de bästa vi ha häruppe i Norrland. Det blir en upplevelse för oss att komma till det fagra Södermanland och vi skola alla göra vårt bästa vid eder stora spelmansstämma i midsommar.

Till upplysning om Anna-Greta Härdelin kan meddelas att hon tidigare varit skådespelerska i 11 år. Hon är gift med spelmannen och jordbrukaren Thore Härdelin i Delsbo sedan en del år tillbaka. Hennes make är en synnerligen skicklig spelman och kompositör, men f. n. sjuklig och kommer troligen inte att resa till Malmköping. Hon har med sin Delsbotrupp varit på Skansen i Stockholm. Vidare har detta bröllop radierats.